

## Täysistunto

### Keskiviikko 14.10.2020 klo 14.00—18.31

#### 8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 157/2020 vp

##### *Lähetekeskustelu*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

##### *Keskustelu*

15.04 **Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Ulosottokaaren säännökset, joissa säädetään ulosottomenettelyn keventämistä, rajoittamista ja täytäntöönpanon lykkäämistä koskevista edellytyksistä muutettiin toukokuun alusta väliaikaisesti lailla. Tämä väliaikainen laki on voimassa 31. tätä kuuta saakka. Nyt annettavalla esityksellä väliaikaisen lain voimassaoloa jatkettaisiin kuudella kuukaudella 30. päivään huhtikuuta 21 saakka.

Talouden ilmiöt heijastuvat ulosottomenettelyyn yleensä viiveellä. Yrityksillä sekä luonnollisilla henkilöillä on yleisesti taloudellista puskuria, jolla selviydytään lyhytkestoisesta talouden heikkenemisestä. Väliaikaisen lain soveltaminen on sujunut varsin hyvin. Esimerkiksi vapaakuukausia on kaikkiaan myönnetty alkuvuonna selvästi enemmän kuin vuotta aikaisemmin, ja väliaikainen laki tai koronaepidemian tuomat muut haasteet eivät ole merkittävästi heikentäneet ulosottomenettelyn toimivuutta.

Värderade talman! Bestämmelserna i utsökningsbalken, i vilka det föreskrivs som förutsättningarna för lindring, begränsning och uppskov med verkställigheten av utsökningsförfarandet ändrades genom en temporär lag. Den temporära lagen gäller till utgången av denna innevarande månad. Genom den proposition som nu har getts till riksdagen förlängs giltighetstiden för den här lagen med sex månader till 30.4.2021.

Arvoisa puhemies! Koronaepidemia ja sen tuomat talouden vaikeudet jatkuvat edelleen. Ulosottokaaren lievennystä ja rajoittamista koskevien säännösten voimassaolon jatkaminen kuudella kuukaudella on tarpeen, koska lain säätämisen aikaiset olosuhteet tulevat valitettavasti jatkumaan ulosottomenettelyssä vielä tulevaisuudessakin.

Värderade talman! Coronaepidemin och de ekonomiska svårigheter den medför fortsätter, och därför ser regeringen det nödvändigt att förlänga giltighetstiden för bestämmelserna om lindring och begränsning av utsökningsbalken med sex månader eftersom förhållande-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

na under tiden för stiftandet av lagen kommer att fortsätta i utsökningsförfarandet även framåt.

Väliaikaisen lain ehdotetaan tulevan voimaan siis mahdollisimman pian, ja laki olisi voimassa huhtikuun viimeiseen päivään asti 2021 saakka. — Kiitos.

**15.06 Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia ministerille ytimekkäästä esittelystä, ja kiitoksia hallitukselle tästä reagoinnista siihen, minkä korona on valitettavasti myös tälle sektorille luonut, kun velallisten määrä varmasti tulee kasvamaan ja ulosoton tarve on valitettavasti lisääntynyt.

Tämä hallituksen esitys jo kaiken kaikkiaan antoi sen hyvän pohjan, että myös velkojat ovat ymmärtäneet, että on parempi nyt katsoa kuin katua eikä lähteä hakemaan tyhjää tyhjää, vaan mahdollistetaan, että yritystoiminta, ihmisten henkilökohtaiset ongelmat tässä koronatilanteessa voidaan katsoa kuitenkin tärkeämmäksi kuin se, että tämä prosessi ulosotosta lähdetään nopeatempoisesti tekemään. Nyt voimassa oleva muutos on jo osoittanut oman toimivuutensa, niin kuin ministeri Henriksson totesi omassa esittelypuheenvuorossaan. On tärkeää, että valtioneuvosto säättää toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on suojata ihmisiä ahdingolta ja turvata yhteiskunnan sekä talouselämän toimintaa vallitsevassa koronatilanteessa.

Tälle hallitukselle täytyy antaa kiitosta, ja erityisesti haluan tässä kohtaa tuoda esille ministeri Henrikssonille, että olette eilen pelastanut edustaja Myllykosken koko kuukauden kertomalla siitä, että maksuhäiriömerkintäasiaa lähdetään nyt hallituksessa valmistelemaan. Se on tärkeä asia, liittyy juuri niihin hallitusohjelman kirjauksiin, joita meillä on velallisten oikeuksien ja aseman parantamiseksi. Maksuhäiriömerkintä on jo tässä salissa talousvaliokunnan ponnen myötä tullut hyväksytyksi niin, että sitä pitää kiiruhtaa ja että sitä ruvetaan valmistelemaan, ja tästä eilisestä hyvillä mielin voin kertoa.

Ulosoton osalta tietysti suojaosan korottaminen vielä nykyisestään olisi erittäin hyvä. Eilen käytiin sitä keskustelua, ehkä kilpalaulantaakin, kuka eniten sitä haluaa korottaa, mikä on varmasti, tietysti politiikkaan kuuluvaa, mutta erittäin tärkeää olisi se toimivuuden mahdollistaminen, ja nyt pitäisi ehkä ministeriöiden keskenään keskustella siitä, mikä työllisyysvaikutus on suojaosan korottamisella. Kaikesta työn tekemisestä pitää tulla kannattavaa, ja se on se polku, yksi polku siitä, että niille, joilla on ulosotossa, siitä työn tekemisestä tarvitsee kaikin tavoin pyrkiä tekemään kannattavaa. Se on varmasti jokaisen tässä eduskunnassa olevan kansanedustajankin tahto puoluekannasta riippumatta. Vain kannustinloukkuja purkamalla ja toimintaa tehostamalla työn tekemisestä tulee kannattavaa, ja se on tälle yhteiskunnalle erityisen tärkeä asia.

En voi muuta kuin ottaa hyvin vastaan tämän. En tiedä, onko jostakin syystä tämä puoli vuotta se määräaika, että voimme tehdä näin, vai olisiko pitänyt uskaltaa katsoa vielä pidemmälle, mutta hyvä, että tämä askel on tässä kohtaa otettu. Kiitoksia siitä.

**15.11 Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä ulosottokaaren väliaikaisen lain jatkaminen tuonne ensi huhtikuun loppuun saakka on varmasti paikallaan ja tarpeellinen, ja oli hyvä kuulla, että siellä näitä vapaakuukausia on myönnetty ja tosiaankin tästä lainsäädännöstä, väliaikaisesta sellaisesta, on jo nyt ollut hyötyä. Mutta aivan niin kuin tuossa edustaja Myllykoski nosti esille, niin tähän kokonaisuuteen tietenkin liittyy monia eri asioita, ja esimerkiksi hänen mainitsemansa maksuhäiriömerkinnän poistuminen ja toisaal-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

ta tämä ulosoton suojaosan nostaminen ovat varmasti niitä keinoja, joilla esimerkiksi tämä työn vastaanottamisen kannustavuuselementti paranee, ja tietenkin myös esimerkiksi tämä positiivinen luottorekisteri, elikkä on useampia sellaisia keinoja, joihin tällä asialla on omia yhteyksiään.

Kun ministeri on täällä paikalla, niin olisin tässä halunnut myöskin kysyä siitä, onko ministeriön näkökulmasta huomattavissa, että on jotain hyötyä tästä pikavippien korkojen laskemisesta, onko vielä saatu siitä kenties tuloksia ja sitten toisaalta nyt tämän koronan takia, ihan tämän tautitilanteen takia, onko esimerkiksi näissä ulosottopäätöksissä tai niitten toimittamisessa tai missään näissä prosesseissa ollut joitain erityisiä hankaluuksia eli mil-tä, voisi sanoa, sieltä ulosottotoimen näkökulmasta tämä koronatilanne on näyttänyt.

Arvoisa puhemies! Valitettavasti joudun siirtymään toiseen tilaisuuteen ja en pysty jää-mään näitä ministerin vastauksia kuulemaan, mutta ehkä niistä voin hänen kanssaan vielä keskustella jossakin vaiheessa. Sinällensä tärkeä ja hyvä lainsäädäntöesitys eteenpäinvie-täväksi.

**15.13 Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Esityksessä on siis kysymys ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta. Ulosoton keventäminen, rajoittaminen ja täytöntöönpano olisi mahdollista lykätä koronan vuoksi ensi vuoden huhtikuun loppuun. Kannatan tätä esi-tystä.

Korona lisää ulosotossa olevien määrää, luottohäiriömerkinnät lisääntyvät, monet kan-salaiset ja yritykset ovat taloudellisesti ahdingossa nyt. Koska on kysymys poikkeustilasta, ei ole kenenkään kannalta hyvä, että ihmiset ahdistetaan aivan nurkkaan. Asiantuntijalau-sunnoissa todettiin, että velkojien asema ei juurikaan muutu. Takuusäätiö ja velkaneuvon-ta olivat lämpimästi tämän esityksen kannalla.

Yksi asia minua kyllä vielä askarruttaa, ja koska ministeri on paikalla, niin haluaisin tä-hän vastauksen. Onko näin, että ulosottomiehillä on kuitenkin vielä se harkintavalta antaa näitä helpotuksia, elikkä onko se ulosottomies, joka tämän päättää viime kädessä, ja jos on, niin mitä sitten, jos ulosottomies päättääkin, että se ei käy? Tästä on tullut jonkun verran jo palautettakin, että nyt korona-aikana monet ulosottomiehet ovat aika tiukkana, ja ehdinko on selvä sitten ulosotossa olevilla, että ei ole annettu minkäänlaisia vapauksia yrittää selvittää omia asioitaan.

Se, että tämä lisäaika tosiaan tulee nyt, on erittäin hyvä. Tästä esityksestä voi olla kiitol-linen, ja hyvä, että hallitus ottaa huomioon tämän. Se on nyt huhtikuun loppuun tosiaan, ja voi olla, että jos korona jatkuu, ongelmat ovat edelleen aika suuret sen huhtikuun jälkeen, niin pitää todella harkita, että ihmiset pääsisivät kuitenkin jaloilleen, koska se on kaikkien osapuolten eduksi, että pystyy velkojaan maksamaan. Ja niin kuin totesin tässä jo aikaisem-min, niin myös näissä asiantuntijalausunnoissa on tullut julki, että velkojan asema kuiten-kin pysyy ja ulosotto ei häivy mihinkään.

Vielä haluaisin tähän loppuun ministeriltä kysyä saman kysymyksen, minkä esitin ja edustaja Peltokangaskin otti esille: Nämä 90-luvun laman ihmiset joutuivat velkaongel-miin, ulosottoihin ja usein niin, että he eivät itse olleet pääarkkitehteja tähän vaan he olivat olosuhteiden uhreja. He ovat kärsineet jo 30 vuotta. Nyt on korona-aika vielä. Onko hei-dän kohdallaan tulossa minkäänlaisista selvitystä, helpotuksia, vai pysytäänkö hiljaa edelleen? Tässä jokainen puolue ja hallitus voi katsoa kyllä peiliin. Toivoisin, että tähän tu-lisi joitain muutoksia parempaan myös heidän kohdallaan. — Kiitos.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

**15.17 Merja Kyllönen vas:** Arvoisa rouva puhemies! Esitys on äärimmäisen tarpeellinen. Poikkeusolot ovat todellakin heikentäneet tilannetta monen yrityksen ja yksityishenkilönkin kohdalla ja vieneet tilanteen sellaiseksi, että talous on aivan onnettomassa tilassa. Ja nyt kun ei tiedetä, miten pitkään kaikki tämä jatkuu, niin voi kyllä ymmärtää sen, että töitä on tehtävä sen eteen, ettei ihmisten ahdinkoa entisestään syvennetä. Ja mielestäni on tosi tärkeätä, että tässä ulosottokaassa huomioidaan ne inhimilliset tarpeet varsinkin tässä täysin ennennäkemättömässä tilanteessa ja saadaan vähänkin helpotusta ihmisten elämään.

Ministeriltä olisin kysynyt sen verran, että onko nyt tämän sotien yhteydessä huomioitu tämän sosiaalisen luototuksen merkitys ja jatko tulevaisuudessa, kun siitä tulee myöskin palautetta, että miten käy näillä alueilla, missä tätä on hyvin ansiokkaasti ja fiksusti hyödynnetty — ettei sitten käy niin, että hallinnon sudenkuoppiin uudessa systeemissä hyvä järjestelmä häviää, vaan päinvastoin sitä pystyttäisiin laajentamaan ihan koko maata kattavaksi toiminnaksi.

Ja välillä kun noita kansalaispalautteita sydän syrjällään lukee, niin mieltii, että ehkä vieläkin tässä ajassa ja tilanteessa ei kaikille pankeillekaan ole mennyt perille se, että neuvottelua ja joustovaraa pitäisi olla. Sain esimerkiksi tässä tällä viikolla viestiä tuolta Lapin alueelta, että pankki on alkanut kiristää vanhoista lainoista, joita yrittäjä on koko ajan maksanut, mutta nyt pitäisi maksaa enemmän, suurempia eriä, vaikka ajat ovat huonommat ja korona vähentää asiakkaita koko ajan. Pankinjohtaja oli vielä rohkeasti sanonut, että ”myyhän vakuutena oleva talosi, niin siitä ei tarvitse sitten enää kärvistellä”. Ja kuitenkin asianomaisella on kolme alaikäistä lasta. Jotenkin tällainen inhimillinen harkinta ja sen viestin vieminen vielä ehkä oikeusministeriönkin taholta on äärimmäisen tärkeätä, että ei enää ajeta ihmisiä siihen tilanteeseen, että on maksuhäiriömerkintä tai jonkunlaisia taloudellisia ongelmia — kun meillä taisi jo valmiiksi olla vuodenvaihteessa melkein 400 000 suomalaisella, ja luku vain kasvaa — ainakaan alueellisilla toimilla. Minä en usko, että yksikään pankki on niin huonossa jamassa, että sen takia tarvitsisi kadulle perheitä ajaa, vaikka matkailu- ja ravintoloitsijayrittäjät ovatkin tällä hetkellä erittäin hankalassa tilanteessa. — Kiitos.

**15.20 Jouni Ovaska kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tärkeä hallituksen esitys, ja on hienoa, että se on näin nopeasti saatu tänne saliin ja saadaan täältä varmasti myöskin ulos.

Haluan kuitenkin tässä yhteydessä korostaa, kun ministeri on paikalla, lakivaliokunnan keskustelua ja lausunnonantoa liittyen hallituksen vuosikertomukseen, joka liittyy hyvinkin voimakkaasti myös tähän hallituksen esitykseen, kun käsitelimme ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien vähentämistä. Siellä valiokunta korosti, miten on kiirehdittävä positiivista luottorekisteriä ja lyhennettävä maksuhäiriötietojen säilytysaikoja, ja myös muistutettiin tästä yrityssaneerauslaista tai koko hankkeesta. Eli näitä on tärkeä priorisoida. Ja nähdäkseni voitaisiin myöskin tuoda yksittäisiä... Voisi olla tarkoituksenmukaista, jotta päästään helposti puuttumaan näihin ongelmiin, saada tännekin nopeasti käsittelyyn asioita tältä osin, koska tämä korona tulee valitettavasti entisestään pahentamaan tätä tilannetta.

**15.21 Paula Werning sd:** Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille jälleen hyvästä ja selkeästä esityksestä. Toukokuun alussa 2020 tuli voimaan ulosottokaaren väliaikainen muutos, jossa säädettiin ulosottomenettelyn keventämisestä, rajoittamisesta ja täytäntöönpanon

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

lykkäämisestä koronavirusepidemian vuoksi. Väliaikainen ulosottokaaren muutos on voimassa enää tämän nyt eletävän kuukauden loppuun asti.

Nyt ehdotus väliaikaisen lain voimassaoloajan jatkamisesta kuudella kuukaudella huh-tikuun loppuun 2021 asti on täysin perusteltu ja kannatettava. Koronavirus ei ole osoittanut minkäänlaista katoamisen merkkiä. Elämme edelleen hyvin poikkeavassa tilanteessa. Moni kansalainen on ajautunut koronaviruspandemian aikana taloudellisesti haasteelliseen tilanteeseen, mutta niin on moni yrittäjäkin. Vaikka meillä ei ole täällä käytössä kristallipalloa, minkä avulla voitaisiin ennustaa sitä, moniko vielä jatkossa tulee ajautumaan näihin taloudellisiin vaikeuksiin, vaikka sitä ei ole, pidän silti kuitenkin todennäköisenä, että ulosoton asiakasmäärät eivät tule vähentymään, päinvastoin suuntaus on kasvava. Kuten tiedämme, nämä taloudelliset haasteet arjessa eivät näy heti vaan ilmaantuvat yleensä viiveellä. Jotta pystytään vastaamaan tähän mahdolliseen kasvuun ja käsittelyt olisivat sujuvia, niin on myös huolehdittava jatkossa ulosottolaitosten riittävästä resurseista.

Pidän kovin tärkeänä, että ulosottokaaren väliaikaista muutosta jatketaan ja sen avulla turvataan kansalaisten ja yritysten selviytyminen tämän epidemian aiheuttamien haasteiden keskellä. On hyvä kuitenkin olla herkällä korvalla sitten siellä kevään korvilla, jotta pystyttäisiin tarvittaessa reagoimaan täällä eduskunnassa riittävän nopealla aikataululla, mikäli koronavirustilanne on edelleen huono. — Kiitos.

**15.24 Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Lakivaliokunta on itse asiassa aloittanut tämän hallituksen esityksen käsittelyn, tämän jatkon käsittelyn epävirallisilla kuulemisilla viime perjantaina, ja oikeastaan tämä on se aihe, mistä haluan puhua. Tämä esitys on hyvä ja perusteltu, ja me taas huolellisesti tämän katsomme aikataulusta huolimatta.

Oikeastaan toivoisin, että ministeri lukisi — olen tämän aikaisemminkin ottanut täällä esille — Lakimiesliiton puheenjohtajan ja prosessioikeuden professorin Tuula Linnan kirjoituksen Lakimiesliiton lehdessä. Tässä hän arvioi tilannetta, kun hän oli lakivaliokunnassa silloin viimeksi, kun käsiteltiin edellinen ulosottolakiin liittyvä määräaikainen laki, joka siis nyt on päättymässä ihan hetken päästä eli tämän kuun lopussa. — Tänään olemme lähetekeskustelussa, ja meillä on valiokunnassa jo huomenna esityslistalla tarkoitus saada tästä mietintö ulos. Jokainen ymmärtää, että nämä aikataulut ovat tosi haasteellisia ja joudutaan toimimaan hyvin vaikeassa tilanteessa. — Tässä hän kertoo asiantuntijan näkökulman. Hän kertoo, että lakivaliokunnan menettelyistä johtuen hän sai ajoissa hallituksen esityksen lausuntoluonnoksen, jonka perusteella hänellä oli käytännössä vain muutama tunti aikaa tehdä tämä lausuntonsa. Ja hänenkin havaintojensa perusteella lakivaliokunta teki sinne vielä muutoksia, jotka nyt tässä uudessakin esityksessä ovat, jotka ovat olleet äärimmäisen tarpeellisia, jotta se lainsäädäntö on hyvää lainsäädäntöä, ja siihen me täällä pyrimme.

Oikeastaan haluan kiittää valiokuntaa vielä kerran, ja ehkä tässä nyt sitten toivon oikeusministeriölle jotakin pientä ajatusta sydämeen. Otan ihan sitaatin siitä, mitä hän kirjoittaa: ”Tunnelmaksi jäi, ettei lakivaliokunta halua tinkiä piiruakaan lainsäädännön laadusta edes näin poikkeusaikoina. Mieluummin sitten venytään ja keksitään uusia toimintatapoja, jotta kiireestä huolimatta lainsäädännön laatu pysyy hyvänä.” Ja kuitenkin hän toteaa myöskin, että hän on ollut tyytyväinen siitä, että tätä lähdettiin lainsäädäntömuutoksin tekemään — ymmärrän tämän kiitoksena ministeriöön päin — jotta ei esimerkiksi pelkillä ohjeilla menä. Hän toteaa, että ”suomalainen oikeusvaltio on sitkeä sissi”.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

Jotta me voimme tätä toteuttaa, niin pyydän nöyryydestä, että me valiokunnassa saamme aidosti aikaa näille. En tarkoita viikkokausia, mutta edes niitä päiviä. Jos sieltä nyt tulossa vielä jotakin näihin liittyvää, pyydän, että saisimme riittävän ajan, jotta saamme tehdä hyvää ja laadukasta työtä.

Kiitos tästä esityksestä, ja huomenna mietintö ilmeisesti valmistuneena.

**15.26 Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt kun on kiittelemään ruvettu, täytyy kiittää edustaja Kyllöstä tuosta hyvästä huomiosta. Ja vielä, että tulee sille kysymykselle enemmän pontta, niin todellakin tämä sosiaalisen luototuksen mahdollisuus tässä sote-uudistuksen yhteydessä — oliko niitä 33 kuntaa Suomessa, jotka niitä tällä hetkellä myöntävät, ja 40 prosenttia kansalaisista on sosiaalisen luototuksen piirissä — on olemassa, eli siinäkin mielessä on huomioitava nimenomaan tämä maksuhäiriömerkintäuudistus ja sen täsmentäminen. Eli siinä tilanteessa, kun sosiaalinen luotto haetaan, henkilö ottaa maksuhäiriömerkinnän itselleen juuri sen takia, että sitten se lainoitus muualta kuin tämän sosiaalisen luototuksen osalta ei ole enää mahdollista, ja se on oikeastaan hyvä, toivottavasti.

Sitä termistöä voitaisiin kehittää siinä vaiheessa, että kun henkilö siinä tilanteessa turvautuu sosiaaliseen luototukseen, ei puhuttaisiakaan maksuhäiriömerkinnästä, vaan se olisi nimenomaan luottokelpoisuus. Sitä kautta on hyvä, että ministeri eilen ilmoitti tämän positiivisen luottorekisterin etenemisestä, että näitä sitten voitaisiin yhteensovittaa, sillä on harmillista, että henkilö ei hae sosiaalista luototusta sen takia, että häpeää sitä maksuhäiriömerkintää ja sen poissulkevaa vaikutusta yhteiskunnasta — näitten niin kuin inhimillistämisen ja sen edelleenkehittäminen on tärkeää, sillä pikavipit ovat todella huono asia.

Mutta täytyy sanoa, että jos on pienen lainan tarpeessa oleva vähävarainen suomalainen, niin ei se pankkien luottokortti ole suinkaan mikään edullinen vaihtoehto, vaan nyt tällä 10 prosentin katolla pikavippi tulee jopa edullisemmaksi, jos on kysymys muutamasta satasesta, joka tarvitaan vaikkapa talvirenkaitten ostoon. Jos mennään sitten pankin luottokorttijärjestelmään, jossa on vuosittaiset maksut ja ensimmäiset maksut, niin ne ovat kalliimpia kuin pikavipit, ja nyt varsinkin kun on tämä korkokatto, se on erittäin hyvä. Näitä asioita.

Mutta minulla on täysi luotto ministeriöön ja ministeriin, että näitä asioita valmistellaan asiantuntevasti ja heikompaakin ihmistä kunnioittavasti.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Tälle asialle varattu puolen tunnin aika alkaa pian olla päätynyt, mutta otetaan tähän vielä ennen ministerin puheenvuoroa edustaja Koponen Ari.

**15.29 Ari Koponen ps:** Kiitos, rouva puhemies! Edustaja Essayah nosti täällä tärkeän asian eli nämä niin sanotut pikavipit. Vakuudettomat kulutusluotot eli pikavipit aiheuttavat kauaskantoisia ongelmia. Elokuussa uutisoitiin, kuinka alle 30-vuotiaitten peliongelmaisten hakemusten määrä Takuusäätiön velkajärjestelyyn on lähes kaksinkertaistunut tämän vuoden tammi—heinäkuussa vuoden takaisesta. Velkamäärät ovat paisuneet useimmissa tapauksessa jopa yli Takuusäätiön velkajärjestelyn salliman 34 000 euron maksimimäärän, sillä rahaa pelaamiseen saadaan pikavippiä ottamalla. Vaikka vakuudettomat ja korkeakorkoiset luotot ovat haasteellisia sääntelyn kohteita, tarvitaan pikaisia lainsäädäntöuudistuksia, sillä eduskunta on edellyttänyt ja hallitus on ohjelmassaan luvannut toimia tehokkaasti ylivelkaantumisen ja siihen liittyvien ongelmien vähentämiseksi.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Ministeri Henriksson, 3 minuuttia.

**15.30 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson:** Arvoisa puhemies! Kiitos teille kaikille erittäin rakentavasta keskustelusta, ja kiitos siitä, että tämä esitys saa paljon tukea. Muutama kommentti ja muutama vastaus näihin esitettyihin kysymyksiin.

Edustaja Essayah ehti jo lähteä täältä, mutta hänelle voisin vastata näin, että ulosotto on sinänsä sujunut kyllä hyvin. Myönnettyjen vapaakuukausien määrä on kasvanut alkuvuonna melkein 17 prosentilla elikkä merkittäväällä määrällä. Käsittelyaikoihin on tullut pientä kasvua, ja erityisesti realisoinneissa on koronasta aiheutunut jonkin verran viiveitä.

Sitten edustaja Elomaan kysymyksen. Osa näistä helpotuksista on sellaisia, että ne tulevat suoraan viran puolesta, osa sitten harkinnanvaraisia. Tämä väliaikainen laki antaa mahdollisuuden näille harkinnanvaraisille joustoille, tuo enemmän mahdollisuuksia niille kuin olisi ilman tätä väliaikaista lainsäädäntöä.

Edustaja Meri, lakivaliokunnan puheenjohtaja, nosti erittäin tärkeän kysymyksen esille, nimittäin lainvalmistelun laadun ja tämän kiireen, mikä nyt lakivaliokunnalla on ja on ollut näiden koronalaainsäädäntöhankkeitten kanssa. Olen pahoillani siitä, että tilanne on tämä. Hallitus yrittää tässä hyvin vaikeassa tilanteessa omalta osaltaan toimia niin ripeästi kuin mahdollista. Meillä tietysti on myös se tilanne, että resurssit ministeriöissä ovat rajoitettuja. Me teemme niin paljon töitä kuin ikinä pystymme. Kiitän suuresti jo etukäteen, koska tiedän, että, toivottavasti, tänne on vielä tällä viikolla tulossa yksi esitys, joka on varsin kiireinen. Pahoittelen jo etukäteen tätä aikataulua, mutta elän siinä uskossa, että se on myös eduskunnalle tärkeä asia.

Tästä puheen ollen: Tässä on esitetty hyviä puheenvuoroja myös sosiaalisesta luottotuksesta. Totean siltä osin, että se kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Siitä oli keskustelua edellisen kerran, kun oikeudenhoidon ja sisäisen turvallisuuden ministeriryhmä piti kokouksensa. Itse katson, että se on tärkeä asia, jota pitää edistää, mutta se valmistelu on sosiaali- ja terveysministeriössä. Mutta olette oikeassa siinä, että tässä tarvitaan poikkihallinnollista yhteistyötä.

Hallitushan tekee erittäin paljon toimenpiteitä nyt ylipäänsä täällä ylivelkaantumisen saralla. Positiivinen luottotietorekisteri tullaan perustamaan. Sen pystymme ottamaan käyttöön ilmeisesti vasta vuonna 2024 johtuen tästä hyvin vaikeasta sääntelytilanteesta ja vaikeasta tekniikasta. Mutta siihen palataan. Ja mitä maksuhäiriöihin tulee, niin tässäkin olen erittäin huolissani [Puhemies koputtaa] tästä lainvalmistelun laadusta, ja siinä toivon sitten kärsivällisyyttä, sillä nyt kun hallitus lähtee tekemään sitä, niin se tehdään sitten kunnolla ja riittävällä ajalla. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.